Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 29. maijā
(OR. en)

9465/18
ADD 7

Starpiestāžu lieta:
2018/0172 (COD)

ENV 357
MI 402
IND 149
CONSOM 158
COMPET 371
MARE 6
RECH 231
SAN 166
ENT 100
ECOFIN 504
CODEC 874

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Direktors *Jordi AYET PUIGARNAU* kungs, Eiropas Komisijas ģenerālsekretāra vārdā
Saņemšanas datums:	2018. gada 28. maijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs *Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN* kungs
K-jas dok. Nr.:	SWD(2018) 257 final
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS Apspriešanās ar ieinteresētajām personām - kopsavilkuma ziņojums *Pavaddokuments dokumentam* Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par konkrētu plastmasas izstrādājumu vidiskās ietekmes samazināšanu

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2018) 257 *final*.

Pielikumā: SWD(2018) 257 *final*

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 28.5.2018.
SWD(2018) 257 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām - kopsavilkuma ziņojums

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVAI par konkrētu plastmasas izstrādājumu vidiskās ietekmes samazināšanu

{COM(2018) 340 final} - {SEC(2018) 253 final} - {SWD(2018) 254 final} -
{SWD(2018) 255 final} - {SWD(2018) 256 final}

Apspriešanas darba kopsavilkuma ziņojums – priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par konkrētu plastmasas izstrādājumu vidiskās ietekmes samazināšanu

1. Ievads

Šeit aplūkotajā apspriešanas darbā tika apzināti dažādu ieinteresēto personu viedokļi, bažas un idejas par labākajiem veidiem, kā samazināt jūras piedrazojumu, ko rada vienreizlietojamie plastmasas priekšmeti (VPP) un pamesti, nozaudēti vai kā citādi izmesti zvejas rīki. Rezultāti tika ņemti vērā Komisijas stratēģijā attiecībā uz plastmasu[1] un ietekmes novērtējumā par VPP un zvejas rīkiem.

2. Apspriešanā ievērotā pieeja un citu informācijas avotu ietveršana

Apspriešanas process ietvēra:

- divus ieinteresēto personu darbseminārus par VPP, kas norisinājās 2017. gada 16. jūnijā un 14. septembrī;
- atklātu apspriešanos / atsauksmes par sākotnējo ietekmes novērtējumu;
- intervijas un *ad hoc* apspriešanos ar ieinteresētajām personām;
- Eirobarometra speciālaptauju 468 (EK, 2017)[2] un Eirobarometra zibensaptauju 388 (EK, 2014)[3];
- tiešsaistes sabiedrisko apspriešanu par tematu "Jūras piedrazojuma samazināšana: rīcība pret vienreizlietojamiem plastmasas priekšmetiem un zvejas rīkiem", kas norisinājās no 2017. gada 15. decembra līdz 2018. gada 12. februārim;
- ieinteresēto personu konferenci par plastmasu ("Reinventing plastics – Closing the circle")[4], kura notika 2017. gada 26. septembrī un kurā īpaša sesija bija atvēlēta jautājumiem par jūras piedrazojumu un vienreizlietojamiem plastmasas priekšmetiem;
- 2018. gada aprites ekonomikas jautājumos ieinteresēto personu platformas konference, kura notika 20. februārī un kurā bija sesija par jūras piedrazojumu.

3. Apspriešanās ar ieinteresētajām personām – rezultātu kopsavilkums

3.1. Ieinteresēto personu darbsemināri un konferences

Ieinteresētās personas, kas piedalījās darbsemināros par VPP, kopumā bija vienisprātis, ka priekšmetiem, kurus klasificē kā VPP, būtu jāatbilst šādiem kritērijiem (ar dažiem

[1] Eiropas stratēģija attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā, COM(2018) 28 *final*, 18.1.2018. http://eurlex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?qid=1516265440535&uri=COM:2018:28:FIN.

[2] http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2156.

[3] http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/flash/fl_388_en.pdf.

[4] https://ec.europa.eu/info/plastics-conference_en.

izņēmumiem): tie ir plaši izplatīti jūras vidē, tos lieto tikai īsu laiku, tos galvenokārt lieto ārpus mājas, un tiem ir atkalizmantojamas vai neplastmasas alternatīvas.

Tika apzināti galvenie cēloņi, kuru dēļ VPP nonāk vidē, un pie tiem pieder mazs atkalizmantošanas apmērs, mazs reciklēšanas apmērs, izstrādājumu dizains, materiāli un patērētāju uzvedība. Par svarīgu cēloni varētu uzskatīt regulatīvu pasākumu trūkumu.

Tika apspriesti regulatīvi un brīvprātīgi pasākumi, tostarp šādi: stimuli ražotājiem un patērētājiem (finansiāli un ar uzvedību saistīti), labāka plastmasas atkritumu savākšana, standarti, aizliegumi un pienākumi, kas ieviešami izstrādājumu dizainā un atkritumu pārskatu sniegšanā. Respondenti atbalstīja atkritumu rašanās novēršanas mērķrādītāju, kas tiktu ieviests visā ES, un ieinteresēto personu sadarbību nolūkā izstrādāt holistisku pieeju VPP. Kā citi potenciāli pasākumi tika minēta Atkritumu pamatdirektīvas grozīšana, ko papildinātu labāka atkritumu hierarhijas ievērošana, zaļais publiskais iepirkums un brīvprātīgas vienošanās.

Diskusijās par ierobežojošajiem pasākumiem izkristalizējās šādi uzskati.

- Ir maz pierādījumu par iedarbīgām izpratnes veicināšanas kampaņām, un kā atsevišķs pasākums tās nav pietiekamas.
- Aizliegumi var būt labs veids, kā panākt konkrētu lētu priekšmetu dizaina maiņu, taču, noteikti valsts līmenī, tie var traucēt vienotā tirgus darbību.
- Īstenošanas grafikam jānodrošina, ka aizstājējmateriāli atbilst standartiem un ka patērētāji tiek sagatavoti pārmaiņām.
- Maksas ir iedarbīgs preventīvs pasākums, kas ietekmē patērētāju uzvedību, vienlaikus radot ieņēmumus. Rūpniecības pārstāvji uzsvēra, ka jāizmanto likumdošanas pieeja, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus.
- Par piemērotu pasākumu visumā tika atzīta iespēja noteikt samazinājuma mērķrādītājus attiecībā uz konkrētiem priekšmetiem.
- Alternatīva iespēja ir nodrošināt to, ka VPP tirdzniecības vietās netiek doti bez maksas.

3.2. Atsauksmes par sākotnējo ietekmes novērtējumu

28 atbildes apliecināja spēcīgu atbalstu ES līmeņa rīcībai, turklāt mazumtirgotāji un ražotāji priekšroku deva brīvprātīgai pieejai, nevis regulatīviem pasākumiem. Privātā sektora pārstāvji norādīja uz reciklēšanas ekonomiskās dzīvotspējas nozīmīgumu, pašreizējo noteikumu vāju īstenošanu un trūkumiem regulējumā. Vairāki respondenti uzsvēra, ka ir vajadzīga aprites vai dzīves cikla pieeja, kam ir preventīva ietekme, un aicināja ieviest stimulus inovācijai un likvidēt valstu regulatīvos šķēršļus.

VPP daudzveidības dēļ ir vajadzīgas atšķirīgas pieejas atkarībā no tā, vai jūras piedrazojumu ar plastmasu rada priekšmeti, 1) kurus var reciklēt vai 2) kuriem pastāv ilgtspējīgas alternatīvas. Attiecībā uz priekšmetiem, kuri jau tiek vākti, tika izteikta liela interese par ražotāja paplašinātas atbildības shēmām. Vairāki respondenti kā veiksmīgu piemēru minēja depozītu atmaksas shēmu (piemēram, par pudelēm), lai gan daži brīdināja par negatīvu un potenciāli nesamērīgu ekonomisko ietekmi uz mazumtirgotājiem. Pie faktoriem, kas ir

izšķirošie šādu shēmu sekmīgai darbībai, pieder pašreizējo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu efektivitāte, patērētāju uzvedība, vietējā infrastruktūra, priekšmeta atkalizmantošanas potenciāls un noteikumu izpilde. Attiecībā uz priekšmetiem, kurus varētu aizstāt ar ilgtspējīgākām alternatīvām, mazumtirgotāji norādīja, ka aizstāšanu vislabāk varētu panākt patērētāju līmenī, veicinot izpratni un radot pozitīvus stimulus. Respondenti ieteica ievērot piesardzību bioloģiski noārdāmas plastmasas izmantošanā, un daudzi aicināja gādāt par patērētājiem paredzētās informācijas un marķējuma skaidrību. Uzņēmējdarbības sektora pārstāvji uzsvēra, ka, nosakot jebkādus ierobežojumus, ir jāņem vērā vienotā tirgus prasības un administratīvais slogs.

Attiecībā uz **zvejas rīkiem** atbildes koncentrējās uz trim galvenajām jomām: 1) pamatscenārijs un tajā izmantotie pieņēmumi, 2) rīcībpolitiskie risinājumi un 3) intervijas anketa.

Pamatojoties uz sniegtajām atbildēm un papildu avotiem, plastmasas zvejas un akvakultūras rīku nozaudēšanas īpatsvars attiecībā uz Eiropas jūrām pamatscenārijā tika samazināts no 30 % uz 15 %. Tika pārskatīts arī plastmasas atkritumu masas procentuālais sadalījums starp akvakultūru un zveju. Sākotnēji sadalījums, kas pamatojās uz Norvēģijas datiem, bija 77 % atkritumu no akvakultūras un 23 % atkritumu no zvejas. Tomēr, lai pareizāk atspoguļotu ES-28 valstu zvejas un akvakultūras produkciju, sadalījums tika mainīts šādi: 60 % atkritumu no akvakultūras un 40 % no zvejas. Atbilžu rezultātā pamatscenārijā tika iekļauts pieņēmums, ka pilnībā tiek īstenota pārskatītā Direktīva par ostas atkritumu uzņemšanas iekārtām, Kontroles regula un Atkritumu pamatdirektīva.

Četri izvērtētie rīcībpolitiskie risinājumi bija šādi: 1) ražotāja paplašinātas atbildības shēma bez depozītu atmaksas shēmas, 2) ražotāja paplašinātas atbildības shēma un depozītu atmaksas shēma, 3) mērķrādītāja noteikšana (reciklēšanas mērķrādītājs) un 4) alternatīvi materiāli un izstrādājumu dizains. Atbildēs bija norādīts uz to, cik svarīgi ir kvantificēt ietekmi, un tas tika darīts, ciktāl vien iespējams.

3.3. Intervijas un *ad hoc* apspriešanās

Vairāk nekā 30 intervijas palīdzēja sagatavot **VPP** problēmas un ietekmes analīzi. Tajā centās ieskicēt un pārbaudīt potenciālos intervences pasākumus, analizēt tehnisko īstenojamību un iespējamo ietekmi. Tika apkopoti konkrēti dati par veikumu un izmaksām, un to, kā šie parametri var mainīties potenciālo intervences pasākumu rezultātā.

Ieinteresētās personas no vairākām grupām uzsvēra to, cik svarīga ir neplastmasas vai daudzkārtlietojamu alternatīvu pieejamība un funkcijas, kā arī norādīja uz potenciālajām izmaksām, kas ražotājiem rastos materiālu maiņas dēļ. Apspriešanās ar daudzkārtlietojamu uzpildes sistēmu un ūdensapgādes uzņēmumu operatoriem palīdzēja labāk izprast darbību un grūtības.

16 tiešās intervijās un 15 e-pasta un tālruņa intervijās par **zvejas rīkiem** tika apkopoti viedokļi, kas noderēja četru rīcībpolitisko risinājumu aprakstīšanai, kvantificēšanai un izvērtēšanai.

Ieinteresētās personas bija vienisprātis par to, ka ir jāsamazina jūras piedrazojums, kas rodas zvejas un akvakultūras darbībās, un ka ir vajadzīga politiska rīcība, arī ES līmenī. Lielākā daļa četrus ierosinātos rīcībpolitiskos risinājumus atzina par pareizo izvēli, taču vienlaikus norādīja uz grūtībām, ko sagādā rīcībpolitiku un pasākumu īstenošana, izpildes panākšana un uzraudzīšana ES mērogā.

Par vislabvēlīgāko rīcībpolitisko risinājumu tika atzīta ražotāja paplašinātas atbildības shēma ar depozītu atmaksas shēmu vai bez tās, jo tā var segt izmaksas par šķirošanu, izjaukšanu un transportēšanu, kā arī maksu par izgūšanas operācijām. Depozītu atmaksas shēma radītu finansiālu stimulu nolietotus rīkus nogādāt ostās. Tika paustas bažas, ka šāda shēma sodītu zvejniekus gadījumos, kad nozaudētus rīkus izgūt nav iespējams, un radītu stimulu "zvejot" citu operatoru rīkus, kas nav bojāti. Vairākkārt tika minēti veiksmīgi Islandes, Norvēģijas un Dānijas piemēri. Reciklēšanas mērķrādītāji tika atzīti par tādiem, kas palīdzētu nolietotus rīkus novirzīt no atkritumu poligoniem vai incinerācijas uz reciklēšanas iekārtām. No zvejas un akvakultūras rīkiem reciklētiem materiāliem ir vajadzīgas labākas iespējas iekļūt tirgū, savukārt reciklēto iepakojuma nozares materiālu konkurētspējas veicināšanai būtu jāizmanto publiskais finansējums vai finansējums no ražotāja paplašinātas atbildības shēmas. Bioloģiski noārdāma plastmasa tika atzīta par pārlieku dārgu un nebūt ne plaši pieejamu alternatīvu, īpaši tas sakāms par plastmasu, kas bioloģiski noārdās sālsūdenī un lielā dziļumā. Turklāt dažas ieinteresētās personas norādīja, ka bioloģiski noārdāmi materiāli varētu rosināt plastmasas zvejas rīku "apglabāšanu" jūrā, nevis to nogādāšanu atpakaļ ostā.

3.4. Eirobarometra apspriešanās

2014. gadā notikusī Eirobarometra apspriešanās apliecināja, ka Eiropas iedzīvotāji atbalsta[5] jūras piedrazojuma samazināšanas mērķrādītāju, kas noteikts ES līmenī. Eirobarometra speciālizlaidumā 468 (EK, 2017)[6] 33 % respondentu jūras piedrazojumu atzina par vissvarīgāko vidisko jautājumu. 72 % norādīja, ka ir samazinājuši vienreizlietojamo plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņu, turklāt 38 % norādīja, ka to samazinājuši pēdējo 12 mēnešu laikā. 89 %–94 % par svarīgiem uzskatīja šādus pasākumus:

- izstrādājumi, kuru dizains atvieglo plastmasas reciklēšanu,
- ražotāju un mazumtirgotāju centieni samazināt plastmasas iepakojuma apjomus,
- izglītošana jautājumā, kā samazināt plastmasas atkritumu apjomu, un
- vairāk un labākas plastmasas atkritumu savākšanas iespējas, ko nodrošina vietējās iestādes.

61 % respondentu uzskatīja, ka svarīgi ir tas, lai patērētāji par vienreizlietojamiem plastmasas izstrādājumiem maksātu papildus. Aizvien vairāk iedzīvotāju visā ES uzskata, ka lēmumi par vides aizsardzību būtu jāpieņem kopīgi ES.

[5] Laikā no 2013. gada 3. decembra līdz 7. decembrim tika intervēti 26 595 ES iedzīvotāji no 28 dalībvalstīm.
[6] Laikā no 2017. gada 23. septembra līdz 2. oktobrim tika intervēts 27 881 ES iedzīvotājs no 28 dalībvalstīm.

3.5. Atklāta sabiedriskā apspriešana

Tiešsaistes atklātajā sabiedriskajā apspriešanā[7] par tematu "Jūras piedrazojuma samazināšana: rīcība pret vienreizlietojamiem plastmasas priekšmetiem un zvejas rīkiem" (no 2017. gada 15. decembra līdz 2018. gada 12. februārim) tika saņemtas 1807 atbildes.

Par trim svarīgākajiem jautājumiem, kas saistīti ar jūras piedrazojumu un VPP, tika atzīts kaitējums dzīvnieku labturībai, cilvēka veselības apdraudējumi un ietekme uz ekosistēmas pakalpojumiem. 95 % respondenti atzīmēja, ka rīcība pret VPP ir steidzami vajadzīga. Lielākā daļa domāja, ka ES būtu jāatbalsta pasaules vai ES līmenī obligāti instrumenti. Publiskā sektora iestādes šim viedoklim nepievienojās un norādīja, ka daži pasākumi būtu jāveic ES līmenī, bet citi – vietējā vai valsts līmenī.

Stingri tika atbalstīta vidē nonākušo VPP daudzuma samazināšana, turklāt prioritāšu saraksta augšgalā bija dzērienu pudeles, korķi un vāciņi. Respondenti atbalstīja tādus pasākumus kā pludmales sakopšana, aktīva "drazu zvejošana" un jūras un pludmales piedrazojuma regulāra kvantificēšana. Nozares apvienības bija vienīgās, kas aktīvu "drazu zvejošanu" neatbalstīja.

Daudzi respondenti apgalvoja, ka ir samazinājuši personīgām vajadzībām izlietoto vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu, dzērienu pudeļu, korķu un vāciņu daudzumu. Čipsu paku un saldumu iepakojumu izmantojums bija mainījies vismazāk. Teju vai visi respondenti šādu samazinājumu skaidroja ar labāku izpratni par VPP ietekmi uz vidi. Noskaidrojās, ka respondenti visvairāk vēlas samazināt plastmasas pudeļu izmantošanas apmērus, un vairāk nekā puse norādīja, ka to jau ir panākuši. 77 % būtu gatavi par plastmasas pudelēm maksāt nelielu papildu summu, kas ietilptu depozītu atmaksas shēmā. Plaši (93 %) tika atbalstīta rīcībpolitika pakāpeniski atteikties no vienreizlietojamiem plastmasas traukiem par labu bioloģiski noārdāmām vai atkalizmantojamām alternatīvām, pat ja cena nedaudz paaugstinātos. Nozares apvienību pārstāvju vidū nebija vienprātības par gatavību maksāt, tomēr tie atbalstīja pakāpenisku atteikšanos no VPP lietošanas.

Ievērojams atbalsts (91 %) tika pausts noteikumiem, kas prasītu cigarešu ražotājiem segt daļu no izmaksām, ko rada cigarešu izsmēķu satīrīšana. Nozares apvienības šajā jautājumā bija zināmā mērā atturīgākas. 79 % respondentu atbalstīja līdzīgu ierosinājumu attiecībā uz higiēnas priekšmetu ražotājiem.

Par dzērienu pudeļu sagādātās problēmas vispiemērotāko risinājumu tika atzīta depozītu atmaksas shēma (47 %), kam sekoja izmantojuma samazināšanas mērķrādītāji (33 %). Respondenti norādīja uz depozītu atmaksas shēmā sasniegto lielo atpakaļnodošanas īpatsvaru (aptuveni 90 %) un tajā savākto ražošanas izejvielu augsto kvalitāti, bet mazumtirgotāji atzīmēja iespējamo ekonomisko un operacionālo ietekmi, īpaši attiecībā uz mazākiem veikaliem, un aicināja izstrādāt shēmas, kas pielāgotas īstenošanai valsts līmenī.

Dizaina prasību minimums tika atbalstīts mazāk (20 %), un uzņēmumu pārstāvji to nevērtēja atzinīgi. Attiecībā uz VPP, kurus varētu aizstāt ar ilgtspējīgākām alternatīvām, tādiem kā vates kociņi un galda piederumi, respondenti atbalstīja likumdošanas darbību un izmantojuma

[7] http://ec.europa.eu/environment/consultations/pdf/marine_litter.pdf.

samazināšanas mērķrādītājus. Likumdošanas pasākumi tika atzīti par piemērotiem arī attiecībā uz priekšmetiem, kuriem nav acīmredzamu alternatīvu, tādiem kā cigarešu izsmēķi un higiēnas dvieļi. Attiecībā uz priekšmetiem, kas ietilpst šajā VPP kategorijā, par tikpat piemērotām tika uzskatītas ražotāja paplašinātās atbildības shēmas.

Atklātās sabiedriskās apspriešanas daļā, kas veltīta zvejniecībai, uz jautājumiem atbildēja 340 personas. 95 % respondentu piekrita apgalvojumam, ka rīcība ar mērķi samazināt jūras piedrazojuma daudzumu ir steidzami vajadzīga. 79 % domāja, ka ir nepieciešams steidzami rīkoties tieši attiecībā uz zvejas rīkiem. 100 % zvejniecības organizāciju (un kopumā 53 % respondentu) par diezgan svarīgu vai ļoti svarīgu atzina jūras piedrazojuma ietekmi uz zvejniecību un akvakultūru. 84 % respondentu par ļoti svarīgām vai svarīgām uzskata sakopšanas izmaksas.

80 % uzskatīja, ka ļoti svarīgi pārmaiņu virzītāji ir zvejnieki, jo viņi ir zvejas rīku tiešie izmantotāji. Par svarīgu tika atzīta arī ES, dalībvalstu, vietējo un reģionālo iestāžu un zvejniecības organizāciju loma. Pārsteidzoši, ka privātais sektors tika atzīts par mazāk svarīgu, neraugoties uz tā potenciālo lomu ražotāja paplašinātas atbildības shēmās.

Vairums respondentu atzīmēja atbildi "daži" jautājumā par to, cik daudz zvejas rīku tiek nozaudēti (no 28 % respondentu attiecībā uz riņķvadiem līdz 54 % attiecībā uz žaunu tīkliem) vai izmesti (no 22 % respondentu attiecībā uz riņķvadiem līdz 43 % attiecībā uz auklām un virvēm).

Četri pasākumi, kam tika dota priekšroka, bija šādi: 1) stimuli, kas rosina nogādāt krastā zvejas tīklos iekļuvušās drazas un nolietotos zvejas rīkus (88 %), 2) labākas savākšanas un šķirošanas iekārtas uz kuģiem un ostās (70 %), 3) izgūšanas darbībām paredzēti stimuli / finansējums (68 %) un 4) labāka spēkā esošo noteikumu izpilde (67 %).

Laukā, kurā varēja ierakstīt komentārus brīvā formā, ieinteresētās personas ierosināja ražotāja paplašinātas atbildības shēmas, pieprasīja bargākus sodus par piesārņošanu, skaidroja ar zvejas rīku izgūšanu saistīto risku un šādu pasākumu neefektivitāti, uzsvēra zvejnieku izglītošanas nozīmi, atbalstīja zvejas rīku marķēšanu, uzsvēra, ka augstās ostu izmantošanas izmaksas noved pie zvejas rīku izmešanas jūrā, un aicināja gādāt par piemērotām ostas iekārtām.

Atbildot uz jautājumu, kādi mērķtiecīgi papildu pasākumi rosinātu zvejas rīku nogādāšanu krastā, respondenti deva priekšroku depozītu atmaksas shēmām, ko piemēro zvejniekiem (59 %), vai ražotāja paplašinātas atbildības shēmām, tostarp nodevai par zvejas rīkiem (53 %). Tika paustas bažas, ka depozītu atmaksas shēma varētu sodīt zvejniekus, kuri nevarētu saņemt atpakaļ depozītu par netīši nozaudētiem vai neatgūstamiem zvejas rīkiem.

3.6. Konferences

Plastmasas jautājumiem veltītajā konferencē "Reinventing plastics – Closing the circle" (Briselē, 2017. gada 26. septembrī) ieinteresētās personas ierosināja, ka tam, lai sasniegtu Eiropas Parlamenta nobalsoto jūras piedrazojuma samazināšanas mērķrādītāju (50 %), ir

vajadzīga vērienīga ES mēroga stratēģija ar konkrētiem rīcībpolitikas pasākumiem attiecībā uz dažādiem VPP.

Tika ierosināti saistoši izmantojuma samazināšanas mērķrādītāji, kas saistīti ar izpildāmiem laika grafikiem. Kā potenciāli piemērotu pasākumu piemēri tika minēti stimuli patērētājiem, depozītu atmaksas shēma un reciklēšanas infrastruktūra. Tāpat tika norādīts, ka būtu jāpievēršas jūras piedrazojumā nonākošajiem priekšmetiem, to avotiem un izplatības ceļiem. Ieinteresētās personas norādīja uz sliktajiem rezultātiem, kādi panākti sabiedrības izpratnes veicināšanas iniciatīvās, kas saistītas ar nepietiekami finansētām kampaņām. Zaļais iepirkums tiek uzskatīts par labu veidu, kā palielināt pieprasījumu pēc VPP alternatīvām.

2018. gada aprites ekonomikas jautājumos ieinteresēto personu platformas konference[8] (2018. gada 20. un 21. februāris) nodrošināja tālāku ieskatu darbībās pret plastmasu jūras vidē.

3.7. Secinājumi

Attiecībā uz dažādiem VPP par piemērotiem tika atzīti atšķirīgi pasākumi. Atkarībā no spēkā esošajiem tiesību aktiem un ilgtspējīgu alternatīvu pieejamības tika apspriesti dažnedažādi pasākumi. Pārsvarā labvēlīgi tika vērtēti pasākumi, kas saistīti ar ražotāja paplašinātu atbildību. Rūpniecības un uzņēmējdarbības pārstāvji uzsvēra to, cik svarīgas ir netiešās izmaksas, kas saistītas ar dažiem pasākumiem, un cik būtiski ir tās apzināties pirms jebkādas darbības uzsākšanas. Atzinīgi tika vērtēta arī likumdošanas pieeja. Daudzi atbalstīja izmantojuma samazināšanas mērķrādītājus, taču izteica ar īstenošanas nosacījumiem saistītas ierunas (piemēram, konkrētā laikposmā sasniedzami mērķrādītāji).

Tika norādīts, ka visaptverošu ES mērķrādītāju sasniegšanai ir vajadzīgi tālāki pasākumi un rīcībpolitikas. Ieinteresētās personas apliecināja gatavību maksāt par ilgtspējīgākām VPP alternatīvām vai par VPP lietošanu maksāt nodevas kā sava veida sodu. Izpratnes veicināšanas kampaņas tika uzskatītas drīzāk par citu regulatīvu un brīvprātīgu pasākumu papildinājumu.

Ieinteresētās personas norādīja, ka zvejas rīku jautājumā ir steidzami jārīkojas. Šajā sakarā papildus labākām atkritumu uzņemšanas iekārtām ostās priekšroka tika dota tādiem rīcībpolitiskiem risinājumiem kā ražotāja paplašinātas atbildības shēma un depozītu atmaksas shēma. Tika uzskatīts, ka ražotāja paplašinātas atbildības shēma apvienojumā ar depozītu atmaksas shēmu labvēlīgi ietekmētu izmaksu un ieguvumu aspektus un palīdzētu sasniegt plastmasas stratēģijas mērķi samazināt plastmasas daudzumu Eiropas jūrās.

[8] http://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/circular-economy-stakeholder-conferenceprogramme_v20180212-2.pdf.